

Cauza C-315/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

13 iulie 2020

Instanța de trimitere:

Consiglio di Stato (Italia)

Data deciziei de trimitere:

10 octombrie 2019

Apelantă:

Regione Veneto

Intimată:

Plan Eco S.r.l.

Obiectul procedurii principale

Litigiul privește posibilitatea sau imposibilitatea de a transfera într-o țară din Uniune deșeuri municipale mixte care nu conțin deșeuri periculoase și care au fost tratate mecanic, în cazul în care tratamentul nu a modificat în mod substanțial proprietățile inițiale ale deșeurilor inițiale.

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Articolul 267 TFUE

Întrebarea preliminară

„Se solicită Curții de Justiție să răspundă la următoarea întrebare:

În ceea ce privește o situație în care deșeuri municipale mixte care nu conțin deșeuri periculoase au fost tratate mecanic într-o instalație de valorificare energetică (operațiunea R1/R12, în sensul anexei C la Codul mediului), iar în

urma acestei operațiuni de tratare rezultă, prin ipoteză, că tratamentul nu a modificat în mod substanțial proprietățile inițiale ale deșeurii municipale mixte, însă acestea au fost clasificate cu codul CED 19 12 12, clasificare necontestată de părți,

în vederea aprecierii legalității obiecțiilor din partea țării de origine cu privire la cererea de acord preliminar privind transferul deșeurii tratat către o instalație de producție dintr-o țară europeană în scopul utilizării prin coardere sau, în orice caz, ca mijloc de producere a energiei, formulate de autoritatea competentă din țara de origine în temeiul principiilor Directivei 2008/98/CE și în special a unor obiecții precum cele din prezenta cauză, întemeiate:

- pe principiul protecției sănătății populației și a mediului (articolul 13); - pe principiile autonomiei și proximității prevăzute la articolul 16 alineatul (1), potrivit căruia „[s]tatele membre iau măsurile necesare, în colaborare cu alte state membre, dacă este necesar sau oportun, în vederea stabilirii unei rețele integrate și corespunzătoare de unități de eliminare a deșeurilor și de instalații de valorificare a deșeurilor municipale mixte colectate din gospodăriile private, inclusiv în cazul în care această colectare vizează și astfel de deșeuri provenite de la alți producători, luând în considerare cele mai bune tehnici disponibile”; - pe principiul prevăzut la articolul 16 alineatul (1) al doilea paragraf ultima teză, potrivit căruia „[s]tatele membre pot, de asemenea, să limiteze ieșirile transporturilor de deșeuri din considerente de mediu, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1013/2006”; - pe considerentul (33) al aceleiași Directive 2008/98, potrivit căruia, „[În scopul aplicării Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 [...] privind transferurile de deșeuri, deșeurile urbane mixte, astfel cum sunt menționate la articolul 3 alineatul (5) din respectivul regulament, sunt în continuare considerate deșeuri urbane mixte chiar și în cazul în care au fost supuse unei operațiuni de tratare a deșeurilor care nu le-a modificat proprietățile în mod substanțial”;

Catalogul european al deșeurilor (în speță, CED 19 12 12, deșeuri provenite de la instalații de tratare mecanică pentru operațiuni de valorificare R1/R12) și clasificările corespunzătoare interferează sau nu, iar, în cazul unui răspuns afirmativ, în ce măsură, cu dispozițiile [de drept al Uniunii] privind transferul unor deșeuri care, înainte de tratamentul mecanic, erau deșeuri municipale mixte?

În special, în ceea ce privește transferurile de deșeuri provenite din tratarea deșeurilor municipale mixte, dispozițiile articolului 16 din Directiva 2008/98, citată anterior, și considerentul (33) al acesteia, care privesc în mod expres transferul de deșeuri, prevalează sau nu în raport cu clasificarea care rezultă din Catalogul european al deșeurilor,

precizându-se, în cazul în care Curtea consideră oportun și util, dacă sus-menționatul catalog are caracter normativ sau dacă, dimpotrivă, constituie o simplă certificare tehnică adecvată pentru trasabilitatea omogenă a tuturor deșeurilor?”

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, în special considerentul (33) și articolele 13 și 16.

Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșeuri, în special considerentul (21) și articolele 2-4 și 12.

Dispozițiile naționale invocate

Decreto legislativo 3 aprile 2006, n. 152 (Codice italiano dell'ambiente) [Decretul legislativ nr. 152 din 3 aprilie 2006, Codul mediului italian], în special articolul 182-bis, care, în transpunerea Directivei 2008/98 și a principiilor autonomiei și proximității instituite de aceasta, prevede valorificarea deșeurilor municipale mixte în una dintre instalațiile adecvate mai apropiate de locurile de generare sau de colectare, articolul 184, cu privire la care se subliniază că, în urma modificării, acesta nu mai definește drept „speciale” „deșeurile provenite din activitățile de sortare mecanică a deșeurilor municipale solide”, și anexa D, care conține Catalogul european al deșeurilor (CED).

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Litigiul are ca obiect acordul preliminar solicitat Regione Veneto [Regiunea Veneto], în temeiul articolului 4 din Regulamentul nr. 1013/2006, de societatea de transport Plan-eco s.r.l. (denumită în continuare „Plan-eco”) pentru exportul unor deșeuri tratate în cadrul unei instalații a societății Futura s.r.l. (denumită în continuare „Futura”) și destinate unei fabrici de ciment situate în Slovenia pentru a fi utilizate în coardere. Deșeurile au fost clasificate de societatea care le-a tratat (producător) cu codul CED 19 12 12, în temeiul Catalogului european al deșeurilor care figurează în anexa D la Codul mediului italian, fiind vorba despre deșeuri provenite de la o instalație de tratare mecanică, printre altele, a unor materiale mixte care nu conțin substanțe periculoase. Părțile nu contestă clasificarea. Litigiul s-a născut din faptul că Regione Veneto [Regiunea Veneto] a refuzat autorizarea exportului. Împotriva refuzului în discuție, Plan-eco a introdus o acțiune la Tribunale Amministrativo Regionale per il Veneto [Tribunalul Administrativ Regional din Veneto] (denumit în continuare „TAR”), care i-a admis cererea. Prin urmare, Regione Veneto [Regiunea Veneto] a atacat această decizie la Consiglio di Stato [Consiliul de Stat], instanța de trimitere.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 2 Potrivit Plan-eco, deșeurile care trebuie transferate ar fi deșeuri speciale, întrucât rezultă din tratarea mecanică a altor deșeuri, identificate cu codul CED 19 12 12

care ar desemna în mod specific deșeurile provenite de la instalațiile de tratare prin valorificarea deșeurilor inițiale, pe baza faptului că acestea sunt generate de o activitate economică având ca obiectiv valorificarea deșeurilor în vederea utilizării sale drept combustibil. Acest punct de vedere a fost reținut de TAR, care contrapune rubrica CED 19, care ar identifica deșeurile speciale generate de activități industriale și de servicii, rubricii CED 20, care ar identifica, în schimb, deșeurile municipale, inclusiv pe cele care nu sunt colectate separat. Tot potrivit TAR, codul CED 19 12 12 ar califica drept speciale deșeurile inițial municipale care au fost supuse unei proceduri speciale, întrucât ar fi fost transformate într-un produs nou și diferit.

- 3 Potrivit Regione Veneto [Regiunea Veneto], Catalogul european al deșeurilor, în speță anexa D la Codul mediului, ar identifica certificarea tehnică, dar nu ar avea caracter normativ și ar conține capitole transversale, dat fiind că nu ar exista o corelație univocă între CED și clasificarea unui deșeu ca municipal sau special; prin urmare, nu toate deșeurile clasificate la rubrica 20 din CED ar fi exclusiv municipale, iar rubrica 19 nu ar cuprinde exclusiv deșeuri speciale. În speță, Regione [Regiunea] susține că același cod 19 12 12 ar putea fi atribuit deșeurilor provenite de la instalații de tratare mecanică, indiferent dacă inițial au fost municipale sau speciale; aceasta deoarece calificarea deșeurilor, la finalizarea tratamentului, ar depinde de transformarea intervenită sau nu a caracteristicilor proprii inițiale ale deșeurilor. Acest punct de vedere ar fi confirmat de considerentul (33) al Directivei 2008/98, care, tocmai în ceea ce privește transferul de deșeuri, ar preciza că deșeurile municipale mixte sunt în continuare considerate astfel în cazul în care tratamentul aplicat nu le-a modificat proprietățile în mod substanțial.

Prezentare succintă a motivelor trimiterii preliminare

- 4 Instanța de trimitere arată că nu există îndoieli în ceea ce privește realitatea faptelor. Astfel, este cert că deșeurile, care au fost supuse de Futura unui tratament mecanic în scopul valorificării lor, erau inițial, și anume înainte de tratamentul menționat, deșeuri municipale mixte. În urma tratamentului, aceste deșeuri au fost corect clasificate cu codul CED 19 12 12, clasificare necontestată de părți. Regione Veneto [Regiunea Veneto] și-a întemeiat refuzul de a autoriza transferul transfrontalier într-o țară europeană pe argumentul potrivit căruia, în scopul circulației deșeurilor, trebuie să se considere relevantă, oricare ar fi codul CED atribuit, calificarea acestora drept deșeuri municipale mixte atunci când prin tratarea mecanică a deșeurilor inițiale nu au fost modificate în mod substanțial proprietățile inițiale ale acestora. Aceasta ar fi situația în speță.
- 5 Având în vedere această situație de fapt, instanța de trimitere ridică problema dacă trebuie să se considere că este determinantă clasificarea (în speță, CED 19 12 12), în temeiul Catalogului european al deșeurilor, a deșeurilor care trebuie transferate, corect atribuită acestora (potrivit anexei D la Codul mediului), dat fiind că deșeurile în cauză au fost generate prin tratare mecanică în cadrul unei instalații,

fără a fi relevantă împrejurarea că tratamentul mecanic aplicat a determinat sau nu o modificare substanțială a proprietăților deșeurii inițial municipal mixt (cu consecința recunoașterii posibilității de a exporta deșeurile respective ca deșeuri speciale), sau dacă este totuși determinantă natura inițială a deșeurii supus tratamentului, atunci când tratamentul mecanic nu i-a modificat în esență proprietățile inițiale, astfel încât clasificarea, potrivit codului CED, a deșeurilor rezultate dintr-un astfel de tratament ar fi relevantă numai în cazul pierderii caracteristicilor inițiale ale deșeurii (cu consecința validității, în speță, a interdicției de export opuse de Regione Veneto [Regiunea Veneto]).

- 6 Soluționarea acestei probleme presupune interpretarea unor dispoziții de drept al Uniunii, menționate punctual de instanța de trimitere în textul întrebării preliminare, și, prin urmare, necesită intervenția Curții de Justiție.

DOCUMENT DELUCRUB